

Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος: Τα υψηλά δόγματα του Ευαγγελιστή Ιωάννη δεν έχουν τίποτε το ανθρώπινον, αλλ' είναι εξ ολοκλήρου θεία και ουράνια διδάγματα!

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας

Ο Απόστολος και Ευαγγελιστής Ιωάννης με τον μαθητή του Απόστολο Πρόχορο.

Ομιλία Β΄

«Εν αρχήν ην ο Λόγος (Ιωάν. 1, 1)

Συνέχεια από εδώ: <http://www.diakonima.gr/?p=514103>

γ΄ . Δεν είχα άδικο, όταν έλεγα λοιπόν, ότι εις αυτόν έγινε θέατρον όλη η οικουμένη. Και τούτο, διότι δεν ματαιοπόνησε ασχολούμενος με τας φύσεις των αλόγων -πράγμα, το οποίον είναι περιττή φιλοτιμία και εσχάτη ανοησία- και παραμελών τους ομοφυλούς του.

Αλλά καθαρός και ελεύθερος μαζί με τα άλλα και από αυτό το πάθος, ένα μόνον πράγμα εσπούδασεν επιμελώς, με ποίον τρόπον θα ημπορούσε ολόκληρη η οικουμένη να μάθη κάτι από τα ωφέλιμα και ικανά να την ανεβάσουν από την γην εις τον ουρανόν.

Δι' αυτό και δεν έκρυψε την διδασκαλίαν του μέσα ες το σκοτάδι και το μυστήριο, όπως έκαναν εκείνοι, οι οποίοι την ασάφειαν εις τον λόγον προέβαλλον σαν κάποιο παραπέτασμα εις τα εντός ευρισκόμενα κακά.

Τα δόγματα του Ιωάννου είναι φανερώτερα και από τας ακτίνας του ηλίου, δι'

αυτό και εξηπλώθησαν εις όλους τους ανά την οικουμένην ανθρώπους. Διότι δεν διέτασσε τους προσερχομένους να σιωπούν επί πέντε έτη, όπως εκείνος*, ούτε εδίδασκε να παρακολουθούν όπως οι αναίσθητα λίθοι, ούτε εμυθολογούσεν ότι όλη η πραγματικότης καθορίζεται από τους αριθμούς αλλά, αφού απέρριψε όλην αυτήν την σατανικήν αηδία και ύβριν, ωμίλησε με τόσην σαφήνεια και καθαρότητα, ώστε όχι μόνον εις τους άνδρας και συνετούς, αλλά και εις τας γυναίκας και εις τους νέους να είναι όλα τα λεγόμενα σαφή και φανερά.

Διότι επίστευσεν ακραδάντως ότι τα δόγματα αυτά είναι αληθή και ότι συνεπώς θα αποβούν χρήσιμα εις όλους εκείνους, οι οποία θα τα ακούσουν και δεχθούν και επιβεβαιώνει τούτο όλος ο μετά ταύτα χρόνος.

Και πράγματι η ακρόασις των θείων λόγων του Ιωάννου προσείλκυσε κατ' αρχήν κοντά του όλην την οικουμένην, έπειτα δε και απήλλαξε την ζωήν μας από κάθε αλλόκοτον τραγωδίαν.

Δι' αυτό ακριβώς και ημείς οι ακούοντες αυτά θα προτιμούσαμε να απομακρύνωμεν την ψυχήν μας μάλλον από τα διδάγματα αυτά των φιλοσόφων, παρά από τα υπό του Ιωάννου παραδοθέντα εις ημάς θεία διδάγματα.

Και εξ αυτών εδώ λοιπόν και εξ όλων των άλλων γίνεται φανερόν ότι τα υψηλά του Ιωάννου δόγματα, δεν έχουν τίποτε το ανθρώπινον, αλλ' είναι εξ ολοκλήρου θεία και ουράνια διδάγματα, τα οποία διά μέσου της θείας αυτής ψυχής παρεδόθησαν εις ημάς.

Κατά συνέπειαν, δεν θα ίδωμεν εδώ πομπώδεις φράσεις και λέξεις, ούτε πάλιν καμίαν εξωτερικήν κομψότητα εις τον λόγον και υπερβολικά επιτηδευμένην σύνθεσιν προτάσεων και λέξεων, περιττήν άλλωστε και ανωφελή, διότι αυτά είναι ξένα από κάθε γνησίαν και αληθή φιλοσοφίαν.

Εδώ θα ίδωμεν θείαν και ακαταμάχητον ισχύν, δύναμιν ακαταγώνιστον ορθών δογμάτων, αφθονίαν αγαθών.

Διότι το αφορήτως περίτεχνον και η υπερβολική σχολαστικότητα κατά την έκθεσιν της διδασκαλίας, είναι τόσον περιττή και αξία σοφιστών μόνον, μάλλον δε ούτε σοφιστών, αλλ' ανοήτων νεαρών κατ' εξοχήν ασχολία, ώστε και αυτός ο ανεγνωρισμένος μεταξύ αυτών φιλόσοφος να παρουσιάζη τον διδάσκαλόν** του, ο οποίος περιφρονούσεν υπερβολικά αυτήν την τέχνην, να λέγη προς τους δικαστάς του, ότι θα ακούσουν από αυτόν απολογία απλήν και ασχεδίαστον και όχι στολισμένην με κομψούς λόγους και κοσμημένην με ωραίας λέξεις και φράσεις· “διότι ούτε πρέπει τώρα, λέγει, ω άνδρες, εις αυτήν την ηλικίαν, να εμφανίζωμαι ενώπιόν σας, ως νεαρός που προετομάζει τους λόγους του, διά να εντυπωσιάση”.

Κύταξε λοιπόν τι ειρωνεία! Εκείνος, ο οποίος παρουσίασε τον διδάσκαλόν του να αποφεύγη αυτό, ως έργον απρεπές και ανάξιον διά την φιλοσοφίαν και κατάλληλον μόνον διά φιλοδόξους νεαρούς, εκείνος μάλιστα περισσότερον απ' όλους τους άλλους επεδόθη ιδιαιτέρως εις αυτό. Έτσι παντού ήσαν λόγοι φιλοδόξου επιδείξεως μόνον.

Και εις τον Πλάτωνα τίποτε δεν υπάρχει να θαυμάση κανείς, παρά τούτο μόνον. Και όπως θα αηδιάσης, όταν αντικρύσης τους εξαιρετικά περιποιημένους τάφους γεμάτους από χαλασμένα οστά, αίματα και βρωμιά, τοιουτοτρόπως και τα διδάγματα του φιλοσόφου αν τα απογυμνώσης από την εξωτερικήν ομορφιά και ίδης επίσης ότι είναι γεμάτα από πολλήν ακαθαρσίαν και μάλιστα όταν περί ψυχής φιλοσοφή και υπερβολικά τιμά αυτήν και βλασφημεί.

Διότι αυτό ακριβώς φροντίζει να επιτυχχάνη η παγίς του διαβόλου, να μη τηρήται πουθενά η συμμετρία αλλά με τας εκατέρωθεν υπερβολάς να οδηγή εις βλασφημίαν τους συλλαμβανομένους από αυτήν.

Διότι άλλοτε μια υποστηρίζει ότι η ψυχή είναι από την ουσίαν του Θεού, άλλοτε δε, αφού προηγουμένως την εξύψωσεν υπερβολικά και κατά τρόπον ασεβή, την καθυβρίζει με άλλην πάλιν υπερβολήν, με το να την εισάγη σε χοίρους και όνους και εις τα ακόμη αηδέστερα από αυτά τα ζώα.

*Αναφέρεται εις τον Πυθαγόρα και τον τρόπο της διδασκαλίας του.

** Εδώ εννοεί τον Σωκράτη και τον μαθητή του Πλάτωνα.

Από τον τόμο Ιωάννου Χρυσοστόμου έργα, τόμος 71, «Υπόμνημα εις το κατά Ιωάννην Ευαγγέλιον, Ομιλίας Α' - ΙΖ', κεφάλαιο 1», της Βιβλιοθήκης των Ελλήνων, σειράς Άπαντα των Αγίων Πατέρων, του Ελληνικού Εκδοτικού Οργανισμού. Κείμενο Γ. Καρυοφίλης, μετάφραση Παναγιώτης Μπιτσάκος.